

עמ"ת 63735/01/14 - אליהו נעים נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני כבוד השופט אהרן פרקש, סגן נשיא

עמ"ת 63735-01-14
נעים (עציר) נ' מדינת ישראל

העורר

אליהו נעים (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד ירון גיגי

נגד

המשיבה

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד נורית לנגנטל-שוורץ
מפרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

החלטה

ערר על החלטת בית משפט השלום בירושלים (כב' השופטת ע' זינגר) במ"ת 21767-12-13, מיום 31.12.13 בגדרה החליטה לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו בת"פ 21757-12-13.

כתב האישום ובקשה למעצר עד תום ההליכים

1. נגד העורר הוגש כתב אישום מתוקן הכולל שני אישומים. באישום הראשון, נאמר כי בסמוך לחודש ספטמבר 2013, עבר מ.ט. (דומה שיש לומר מ.ד. - א' פ') (להלן: "המתלונן") להתגורר בבניין שבו מתגורר הנאשם. במהלך חודש ספטמבר, מספר ימים בודדים לאחר שעבר המתלונן להתגורר בבניין ושוחח עם הנאשם מספר פעמים, ביקש הנאשם להצטרף כ"שותף" בחברת שבבעלות המתלונן, העוסקת בחלוקת סולר לבתים פרטיים (להלן: "החברה"), מבלי שפירט את מהות ה"שותפות". המתלונן סירב להצעתו. במהלך החודשים שלאחר מכן, שב וחזר הנאשם על "הצעתו", והמתלונן דחה אותה. כעבור חודשיים, איים הנאשם על המתלונן באומרו כי "יזיין אותו ויוציא לו פלטינה פלטינה מהגוף" אם לא יעביר לו חלק מרווחיו בחברה.

במהלך אותה תקופה, במספר הזדמנויות, צלצל הנאשם ארוכות בפעמון הדלת של בית המתלונן, ולא חדל מכך, עד שהיו פותחים לו את הדלת. לאחר שהוציא המתלונן את פעמון הבית, כדי למנוע מהנאשם לצלצל בפעמון, החל הנאשם לדפוק בחוזקה על דלת הבית, עד שהמתלונן היה פותח את הדלת.

בעשרות הזדמנויות שונות, בשעות היום והלילה, נכנס הנאשם במפתיע לבית המתלונן מבלי שדפק על הדלת. הנאשם נהג לאיים על המתלונן, להכות בו באגרופיו ולדחוף אותו, הכל במטרה להטיל על

המתלונן אימה ולהניעו לשלם לו.

במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, בחגיגת יום ההולדת של המתלונן בביתו, נכנס הנאשם לבית ללא הזמנה, והתיישב ליד אורחיו של המתלונן. במהלך חגיגת יום ההולדת, דחף הנאשם את הכיסא שישב עליו המתלונן, וגרם לו ליפול על הרצפה.

ביום 23.11.13 בשעה 19:58, בחניון הבית, פגש הנאשם את המתלונן, התקרב אליו בעט בו פעמיים, נגח בו בפניו ודחף אותו. כל זאת עשה הנאשם בנוכחות ילדיו של המתלונן. בתו של המתלונן נבהלה מאוד מהמעשים, עד שעשתה את צרכיה במכנסיים.

הנאשם הוביל את המתלונן כשהוא מחזיק אותו בזרועו, למקום יותר צדדי, חנק את המתלונן ואיים עליו שוב באומרו "אתה לא בא לי טוב, אתה צריך לעזוב את הבניין", והמשיך לאיים כי "יוציא לו פלטינות מהגוף", אם לא יעביר לו חלק מרווחיו בחברה.

במעשיו המתוארים לעיל, איים הנאשם על המתלונן בעל-פה או בהתנהגות, בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, ברכושו, בפרנסתו, והטיל אימה על המתלונן בדרך אחרת, הכל כדי להניע את המתלונן לעשות מעשה. כן השתמש הנאשם שלא כדין בכוח כדי להניע את המתלונן לעשות מעשה ותקף אדם כדי לעבור עבירה מסוג פשע.

על כל זאת הואשם העורר בסחיטה באיומים, עבירה לפי סעיף 428 רישא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), ובסחיטה בכוח, עבירה לפי סעיף 427(א) לחוק העונשין.

באישום השני נאמר, כי ביום 2.12.13 בשעה 15:00 אן בסמוך לכך, בבית מעצר "מגרש הרוסים" בירושלים, במסגרת מעצר לצורכי חקירה בנוגע לאירוע נשוא האישום הראשון, דפק הנאשם על דלתות התא בחוזקה מספר פעמים. סוהר בית המעצר יונתן סבהט (להלן: "**הסוהר**"), ניגש לנאשם וביקש ממנו לחדול מדפיקותיו. הנאשם בתגובה אמר לסוהר "**אני איתך לא מדבר. אני מדבר רק עם מנהל בית המעצר. מי אתה בשבילי**".

הסוהר ביקש מהנאשם להירגע כדי שיוכל לעזור לו, אך הנאשם איים על הסוהר באומרו "**מי אתה יא בן זונה. שאני דופק אתה תבוא, כי אם לא אני אדפוק אותך**". הסוהר שאל את הנאשם למה הוא מתכוון, והנאשם המשיך לאיים באומרו "**בוא יא מוצץ זיין אני אירק לך בפנים**", וירק לעבר הסוהר. הנאשם נופף בידיו, בעט והכה באגרופיו את דלת התא המפרידה בינו לבין הסוהר.

הנאשם טען כי הוא סובל מכאבים ברגל ודרש להיבדק מידית על ידי חובש. הסוהר הסביר לנאשם כי הוא יוכל להוציאו לבדיקה אצל החובש, רק לאחר שתסתיים ספירת העצורים בבית המעצר. הנאשם בתגובה איים על הסוהר באומרו "**חתיכת מטומטם, אתה לא יודע מי אני. אני אכלתי הרבה כמור וגם גדולים ממך ואתה לא יודע מה אני יכול לעשות לך**".

על כך הואשם העורר באיומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגד העורר, הוגשה בקשה למעצרו עד תום ההליכים המשפטיים. בבקשה נאמר, כי למשיבה ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לעורר, כי בעברו של העורר 27 הרשעות קודמות בעבירות סחיטה ואיומים, איומים, תקיפות שונות, החזקת סכין, עבירות סמים וסחר בנשק. עוד פרטה המשיבה בבקשה, כי ביום 4.6.12 הורשע העורר בעבירות איומים, תקיפה הגורמת חבלה של ממש, תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות, הטרדת עד בנסיבות מחמירות והחזקת סכין, ונדון ל - 12 חודשי מאסר. בגין הרשעה זו, תלוי ועומד נגד העורר עונש של 6 חודשים של מאסר על תנאי.

עוד נאמר בבקשה, כי העבירות המיוחסות לעורר ונסיבות ביצוען, מעידות עליו כי הוא מסוכן לציבור, ועל כן מקימות כנגדו עילת מעצר על פי סעיף 21(א)(1) (ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996 (להלן: "החסד"פ"), לפיו קיים יסוד סביר לחשש שהמשיב יסכן את בטחון הציבור. עוד הוסף בבקשה, כי העבירות המיוחסות לעורר, בשים לב לנסיבות ביצוען, ולמסוכנות העולה מהם ומעברו הפלילי, מבססות את המסקנה כי אין תחליף ראוי למעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

החלטת בית משפט קמא

3. בית המשפט בהחלטה ארוכה, מפורטת ומנומקת, ולאחר שתיק החקירה שבידי המשיבה הועמד לעיונו, סקר בהרחבה ולעומק את חומר הראיות הקיים נגד העורר. בית המשפט נתן דעתו לטענות ב"כ העורר לפניו, כי לא קיימות ראיות לכאורה נגד העורר, או כי לחלופין קיים לכל הפחות כרסום משמעותי בחוזקן, והגיע למסקנה כי קיימות ראיות לכאורה נגד העורר בגין שני האישומים.

בית המשפט קבע כי קמה עילת מעצר נגד העורר. עוד קבע, לאחר שנתן דעתו לבקשת ב"כ העורר לבחון חלופת מעצר כולל קבלת תסקיר של שירות המבחן, כי אין מקום להיעתר לכך. זאת בשים לב לסוג העבירות המיוחסות לעורר, עברו הפלילי ה"מפואר" וכאשר העבירות המיוחסות לו מבוצעות בטרם חלפה שנה משחרורו האחרון, בשעה שהוא יודע כי מעל לראשו מרחף מאסר על תנאי. במצב דברים זה, כך נקבע, נדרשת סיבה ממשית לסטות מהכלל, שלא נמצאה בעניינו של העורר. עוד נאמר, כי עבירות של סחיטה באיומים או בכוח, בדרך כלל אינן מתאימות לחלופת מעצר.

4. על כך הערר שלפניי.

עיקרי טענות הצדדים

5. בערר שלפניי שב ב"כ העורר, עו"ד ירון גיגי, על הטענות שהעלה יחד עם חברו, עו"ד דוד יפתח, בבית משפט קמא. ב"כ העורר הסכים כי טכנית קיימת גרסת המתלונן אשר מפלילה את העורר, ולכאורה די בכך כדי לקבוע כי ישנה תשתית ראייתית לראיות לכאורה על פי ההלכה הפסוקה. יחד עם זאת, הוסיף וטען, כי קיימות סתירות מהותיות בהודעות המתלונן ועדים נוספים, שבית המשפט לא התייחס להן בהחלטתו והיורדות לשורש העניין. ב"כ העורר הוסיף וטען כי קיימת "מקבילית כוחות" - כאשר עוצמת

הראיות חלשה, נוטה הכף לעבר שחרורו של העורר, ולחלופין שחרורו לחלופת מעצר.

ב"כ העורר התייחס לכל אחד מהסעיפים שבאישום הראשון וטען, בין השאר, לסתירות בעדויות שנגבו בעניין זה מהעדים השונים. כן התייחס להאזנות סתר מרובות שנעשו לעורר, ואשר עולה מהן, לשיטתו, כי אין בסיס לקיומן של ראיות לכאורה נגד העורר. כך לדוגמה ציין, כי מתוך 48 שיחות שהואזנו, 30 מהן היו ביוזמת המתלונן לעורר. עוד הפנה לכך כי המשטרה לא חקרה עדים רבים, אשר לדעתו היה מקום לחקרם, ואשר היו מחזקים את גרסתו של המתלונן, במיוחד באירוע של חגיגת יום ההולדת של המתלונן. בכך, על-פי הטענה, קיימים מחדלי חקירה משמעותיים מצידה של המשיבה, אשר יש בהם כדי להוביל לכרסום בראיות לכאורה נגד העורר, ולהביא לשחרורו או לשקול חלופת מעצר.

6. ב"כ המשיבה, עו"ד נורית לנגנטל-שוורץ, מבקשת לדחות את הערר ולקיים את החלטת בית משפט קמא. נטען, בין השאר, כי אכן קיימים הבדלים וסתירות בין דברי העדים השונים, ובדבריהם עצמם במעמדים שונים, ואולם, נימקה זאת מחששם של העדים מהעורר. כך למשל, בעת שנערכו מספר תשאולים לעדים, מסרו את גרסתם לאירועים השונים שעליהם מבוססות העובדות המפורטות באישום הראשון, ואולם המתלונן מנמק את אי נכונותו להגיש תלונה נגד העורר, בכך שהוא מפחד מהעורר. למתלונן משפחה וילדים, והוא מפחד כי העורר יפגע בו. ב"כ המשיבה מציינת, כי כאשר עומת המתלונן עם השיחות שקיים עם העורר בטלפון, הסביר המתלונן כי בתחילת ההיכרות ביניהם, לא איים עליו העורר, ואף היווה עבורו מעין "גב" מול עבריינים, ואולם השיחות שהתנהלו בחודש האחרון ביניהם, היו מאולצות והמתלונן הסבירן. גם בת זוגו של המתלונן מסרה בתשאולים גרסה מסוימת, שתמכה בגרסת המתלונן, ואולם הבהירה כי אינה מוכנה לשתף פעולה עם המשטרה, שכן המדובר בעולם תחתון, והיא חוששת לחייה ולחיי משפחתה, ולכן אינה מוכנה למסור הודעה במשטרה. כך גם לגבי עדים אחרים. עוד הוסיפה ב"כ המשיבה, כי בשלב זה, כידוע, אין בית המשפט בוחן את מהימנות העדים ועליהם יהיה למסור הסבר מדוע זה בתשאולים מסרו גרסה מסוימת ונמנעו מלשוב עליה בעת שנגבתה מהם הודעה בכתב, ובית המשפט בהליך העיקרי יצטרך להחליט איזו מבין הגרסאות שיובאו לפניו היא זו המהימנה עליו.

אשר לטענת הסניגור המלומד לקיומם של מחדלי חקירה, השיבה, כי אין זה השלב שבו על בית המשפט לבחון מחדלים אלה, והשוטרים אשר ממונים על ניהול התיק ישיבו על כך.

ב"כ המשיבה הפנתה לעברו הפלילי העשיר של העורר, גם מסוג העבירות המיוחסות לו בכתב האישום דנן, וכן כי קיים מאסר על תנאי בר הפעלה, ועל כן קיימת רמת מסוכנות גבוהה מצדו של העורר, ואין מקום לחלופת מעצר בעניינו.

דין והכרעה

7. אקדים ואומר כי דין הערר להידחות. כאמור, הטענות שהעלה הסניגור המלומד הועלו גם בבית משפט קמא, ונבחנו בהרחבה על ידו ונדחו. תיק החקירה הועמד גם לעיוני. יצוין, כי ביחס לאישום הראשון, מלבד דברים שמסרו העדים השונים בתשאולים, שעל בסיסם נשען האישום הראשון, קיים סרט הקלטה

ממצלמת האבטחה בחניון הבניין בו מתגוררים העורר והמתלונן. בסרטון זה נראה העורר כאשר הוא דוחף את המתלונן ונותן שתי ברכיות לגופו של המתלונן, ולאחר מכן מושך את המתלונן מצווארו בניגוד לרצונו ובצורה מאיימת למקום שנסתר מהמצלמה. מעשיו אלו של העורר נעשים כאשר בסמוך נראים אדם נוסף וילדים, ואין בכך כדי להרתיע את העורר. כמו בית משפט קמא אף אני סבור, כי שפת הגוף של המתלונן מעידה על כך שאין המדובר ב"משחקים", או ב"צחוקים", כפי שניסו העורר וב"כ להציגם. המעשים הנצפים בסרטון מתיישבים עם דברי המתלונן בתשאל מיום 26.11.13, שם הסביר כי לאחר התקיפה שנחזית בהתחלה, העיר לעורר כי במקום ישנם ילדים ואז גרר אותו העורר לתוך חדר המדרגות שאינו מצולם. לאשר אירע בחדר המדרגות, מסר המתלונן כי "**הוא תפס אותי, אמר לי תשמע, יש לך שבועיים לעזוב פה, אתה לא בא לי טוב...**" (תשאל מיום 26.11.13, עמ' 2 ש' 19-23). אשר לדברי האיומים המיוחסים לעורר אם לא יכניס אותו כשותף לעסקו של המתלונן, אמר המתלונן בתשאל האמור כי אלו היו דבריו של העורר - "**אני יזיין אותך, אני יוציא לך את הפלטינות מהגוף**" (עמ' 5 ש' 13). בתשאל זה שב המתלונן ואמר מספר פעמים כי הוא מפחד מהעורר (עמ' 13 שורות 4 עד 10; שם שורה 35 ואילך; עמ' 14 שורות 12-16).

גם בת זוגו של המתלונן אומרת בתשאל שנערך לה, כי אינה מוכנה לשתף פעולה ולא תאמר שום דבר לגבי האירוע שנחשפה אליו (תשאל מיום 24.1.13 עמ' 1, ש' 37-39). עדה זו גם ציינה את פחדה מהעורר, אשר יתנקם בילדיה (שם, עמ' 17 ש' 14-27; עמ' 19, ש' 6-10). לדבריה גם המתלונן מפחד מהעורר (שם, עמ' 19, ש' 34-35). עדה זו גם מסרה לגבי האיומים שהשמיע העורר כלפי המתלונן (שם, עמ' 21, ש' 31-35).

8. כידוע, נפסק, כי ראיות לכאורה הן "**ראיות גולמיות אשר לגביהן קיים סיכוי סביר שעיבודן במהלך המשפט - תוך בחינה בחקירות, בקביעת אמינות ומשקל - יובילו לראיות (רגילות) אשר מבססות אשמת הנאשם מעל לכל ספק סביר**" (בש"פ 8085/97) זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133 (1996). עוד נפסק, כי בשלב זה אין צורך לבחון האם הראיות מלמדות על אשמתו של הנאשם מעבר לספק סביר, אלא די בכך שהפוטנציאל הראייתי הגלום בחומר הראיות מקים סיכוי סביר, לאחר עיבודו במהלך המשפט, לביסוס אשמתו של הנאשם מעבר לספק סביר (ראו: בש"פ 4667/12 אזולאי נ' מדינת ישראל (28.6.12); בש"פ 4329/12 אימאם נ' מדינת ישראל (13.6.12); בש"פ 5678/12 טלאקה נ' מדינת ישראל (5.8.12)). כן נפסק, כי בשלב זה של הדיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים, לא נבדקת מהימנות העדים, ובית המשפט אינו נדרש לשאלת משקלן של העדויות, אלא אם כן עולה על פני הדברים סתירות ופרכות מהותיות (בש"פ 6466/12 אמראה נ' מדינת ישראל (19.9.12); בש"פ 4256/12 שהאב נ' מדינת ישראל (11.6.12)).

9. אומנם, כטענת ב"כ העורר, במסגרת ההודעות שנגבו מהעדים לא שבו אלה על גרסתם שמסרו בתשאלים השונים, ועולה מכך כי לכאורה הראיות אינן חפות מקשיים. עם זאת, לאחר ששקלתי את טענות הסניגור המלומד ובחנתי את הסתירות עליהן הצביע, ואף שניתן לומר כי המדובר בסתירות מהותיות ובולטות, הגעתי לכלל מסקנה כי בשלב הזה בשעה שהראיות נבחנות בצורתן הגולמית בלבד, יש בהן את הפוטנציאל הנדרש, המצדיק את מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. כאמור, בשלב זה אין בית המשפט בוחן את מהימנותם של העדים ואת המהימנות והמשקל שיש ליתן לעדותם, ואלו יקבעו

על ידי המותב שידון בעניינו של העורר, לאחר בחינתן בחקירות נגדיות. לפיכך, מסקנתי היא, כמסקנת בית משפט קמא, כי לעת הזאת קיימות ראיות לכאורה נגד העורר בשני האישומים, על פי הפסיקה שהובאה לעיל. על העדים יהיה להסביר בבית המשפט במהלך עדותם את הסיבות שהביאו אותם למסור גרסה מסוימת בעת התשאולים וגרסה שונה בעת גביית ההודעות, ועל בית המשפט קמא יהיה להחליט איזו מבין הגרסאות יש להעדיף, והאם יש בנימוקים שימסרו לו על ידי העדים משום הצדקה לשינויי בגרסתם. לעת הזאת, סבורני, כי יש לקבל את דברי העדים כי אימתו של העורר נפלה עליהם ומשום כך ביקשו להימנע מלמסור את הגרסה האמיתית במסגרת ההודעות שנגבו מהם, לאחר התשאולים.

10. אשר לטענת ב"כ העורר למחדלי חקירה של המשטרה בכך שלא גבתה עדותם של עדים נוספים לאירועים השונים המיוחסים לעורר בכתב האישום. ככל שאומנם קיימים מחדלי חקירה, כנטען, אין זה השלב שבו בית המשפט בוחן מחדלים אלה, וב"כ העורר יוכל לטעון זאת במסגרת ההליך העיקרי (בש"פ 8477/12 **פיניש נ' מדינת ישראל** (29.11.12) כב' השופט י' דנציגר בפסקה 12 להחלטה).

11. אשר לעילת המעצר. אף כאן מקובלת עליו מסקנתו של בית משפט קמא כי קיימת מסוכנות גבוהה לביטחון הציבור מצדו של העורר. כאמור, לעורר עבר פלילי עשיר, לרבות בסוג העבירות המיוחסות לו בכתב האישום דנן. העורר אף שהה מאחורי סורג ובריח תקופות לא קצרות, השתחרר מהמעצר זמן לא ארוך בטרם החל במעשים המיוחסים לו באישום הראשון. עבירות מסוג של סחיטה באיומים מלמדות על מסוכנות ואינן מתאימות בדרך כלל לחלופות מעצר. בעבירות מסוג זה קיים חשש אינהרנטי לשיבוש הליכי משפט, בדרך של הטלת מורא ופחד על המתלוננים (בש"פ 4120/11 **דדוש נ' מדינת ישראל** (6.6.11) כב' השופט י' דנציגר, בסעיף 14 להחלטה והאסמכתאות שם). לא למותר לציין, כי נגד העורר תלוי ועומד מאסר על תנאי בר הפעלה של 6 חודשים, ואף בכך יש כדי להפחית את האפשרות לבחינתה של חלופת מעצר (בש"פ 4757/97 **עבד נ' מדינת ישראל** (8.8.1997)).

12. הסניגור המלומד ביקש כי יוזמן תסקיר של שירות המבחן לבחינתה של חלופת מעצר, ואף הפנה למספר החלטות אשר תומכות, לשיטתו, בבקשה זו. לעומת זאת, ב"כ המשיבה טענה כי אין מקום לעשות כן. עוד הוסיפה וטענה כי בעבר, בעניינו של העורר, בהחלטה של כב' השופט י' מרזל מיום 4.3.12 (מ"ת 51558-12-11), ביקש בית המשפט תסקיר בעניינו של העורר, ואולם גם לאחר שנתקבל לא נמצא מקום להורות על חלופת מעצר.

בתסקיר הנזכר, כפי שצוין בהחלטת חברי השופט מרזל, נאמר כי בעברו של העורר מספר רב של מאסרים, באופן שמתוך 43 שנותיו, במשך כ- 20 שנה ריצה מאסרים. שירות המבחן ציין שם, כי העורר אימץ לו "קודים" עבריינים ומתקשה להציב לעצמו גבולות פנימיים וחיצוניים ונוהג באופן כוחני במצבים של השפלה ופגיע בכבודו, ולפיכך לא נמצא כי יש להיעתר לחלופת מעצר. כיום העורר כבן 46 ולתקופת המאסר שצוינה יש לצרף תקופת מאסר נוספת שאותה ריצה לאחרונה, כאמור בתגובת המשיבה. בנסיבות אלה נראה, כי אין מקום להזמנה של תסקיר נוסף, אשר לא יהיה שונה במהותו מהתסקיר האמור. כידוע, שירות המבחן נדרש לעריכת תסקירים רבים וראוי כי אלו יוגשו במקרים בהם יתכן ובית המשפט ישקול חלופת מעצר. במקרה דנן אין מקום לכך.

13. על יסוד כל האמור לעיל, מסקנתי היא, איפוא, כי בעניינו של העורר לא תסכון חלופת מעצר ואף אין להטריח את שירות המבחן לעריכת תסקיר בעניינו.

14. הערר נדחה.

15. **בהסכמת הצדדים, תשלח המזכירות החלטה זו לב"כ הצדדים.**

16. ב"כ המשיבה מתבקשת לקחת את תיק החקירה.

ניתנה היום, ז' ניסן תשע"ד, 07 אפריל 2014, בהעדר הצדדים.